

اوقات

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۲۰۳ |

نکته‌ها/ آیت‌الله حائری شیرازی

قیام و عدالت خواهی در نگاه

امام سجاد علیه السلام

۲

دور دست‌ها

شکوه تعزیه حسینی در سوئد

۴

در برنامه تلویزیونی سوره بررسی شد

چرا کوفه نتوانست به آینده منسجم تمدنی فکر کند؟

۲

تغییر تاکتیکی در مبارزات پیشوای چهارم شیعیان

مصادیق عملی جهاد تبیین امام سجاد علیه السلام

۳

گفت‌وگو

در گفت‌وگو با رئیس مرکز امور بانوان

و خانواده بنیاد کرامت رضوی مطرح شد

شکوه مادری در «شمین رضوی»

رئیس مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی از «شکل‌گیری هسته‌های محله‌ای شکوه مادری» در نخستین مرحله طرح «شمین رضوی» خبر داد و گفت: در این مرحله بیش از ۷۷ نفر از اعضای فعال هسته‌های محله‌ای از ۱۱ استان کشور به عنوان برگزیده انتخاب شدند. فاطمه دژبرد در گفت‌وگو با آستان‌نیوز با اشاره به اینکه طرح اجتماعی «شبکه مادران، یاور نسل رضوی» با عنوان «شمین رضوی» ذیل رویداد ملی «شکوه مادری» با هدف تشویق و ترغیب بانوان و مادران ایران زمین به فرزندآوری، افزایش نرخ باروری، جلوگیری از آساختن جمعیت کشورمان و... از اردیبهشت سال جاری اجرایی شده است، اظهار کرد: در مرحله نخست این طرح، مادرانی که در دو مرحله قبلی رویداد ملی «شکوه مادری» حضور داشتند، با همکاری کانون‌های خادمیاری بانوان و خانواده سراسر کشور شناسایی و از سوی مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی به عنوان سرگروه هسته‌ها انتخاب شدند. وی اضافه کرد: سرگروه هر هسته در این مرحله موظف بود با بهره‌گیری از ابزار تبلیغ چهره‌به‌چهره، دست‌کم دو تا پنج مادر کمتر از ۴۰ سال و دارای دو فرزند محله را شناسایی و با تشویق و ترغیب نسبت به عضویت آن‌ها در هسته خود برای شکل‌گیری هسته تلاش کند. وی پس از ثبت مشخصات هسته در سامانه شمین رضوی، اعضا با بهره‌مندی از آموزش‌های برخط مربوطه به مأموریت محوله عمل کنند و مروج مقوله مهم فرزندآوری در محله خود باشند. رئیس مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی افزود: در قالب مرحله نخست طرح «شمین رضوی»، «هسته‌های محله‌ای شکوه مادری» در تمامی استان‌ها شکل گرفت و اعضای هسته در کنار آموزش و فرهنگ‌سازی از طریق جلب مشارکت و حمایت‌های خیران، ناذران و واقفان برای حل مسائلی همچون نابرابری و مشکلات اقتصادی خانواده‌های محروم تلاش کردند. دژبرد با تأکید بر اینکه همزمان با پایان مرحله نخست این طرح در اواخر تیرماه، با توجه به برگزاری آموزش‌های دوره‌ای برخط در سامانه شمین رضوی، ارزیابی عملکرد اعضای فعال در «هسته‌های محله‌ای شکوه مادری» از طریق برپایی آزمون مورد بررسی قرار گرفت، تصریح کرد: با توجه به برگزاری این آزمون، بیش از ۷۷ نفر به عنوان برگزیدگان مرحله نخست شمین رضوی از استان‌های تهران، خراسان جنوبی و رضوی، خوزستان، قم، کرمانشاه، کرمان، سیستان و بلوچستان، مرکزی و... انتخاب شدند و جوایز نقدی خود را دریافت کردند. وی افزود: بهره‌گیری از تجربیات مادران برگزیده طرح شکوه مادری و ... همچنین ارائه محتوا و برگزاری برنامه‌های آموزشی- مهارتی برای مادران، بخشی از برنامه‌های بلندمدت این طرح در راستای مسئله کلان فرزندآوری است که در قالب «هسته‌های محله‌ای شکوه مادری» برنامه‌ریزی و اجرا خواهد شد.

حجت‌الاسلام رحمت‌الله بان‌شی در گفت‌وگو با قدس عنوان کرد

جهاد تبیین امام سجاد علیه السلام شالوده مکتب بزرگ جعفری

۲

مروری بر مصائب دوران امامت پیشوای چهارم و مبارزات آن حضرت

جهاد غریبانه سیدالساجدین علیه السلام

دوره، یک بار زنی خواننده از اهالی دمشق که شهرت فراوانی داشت، عزم حج کرد؛ وقتی به مدینه رسید، تعداد زیادی از مردم شهر به استقبالش رفتند و با او رهسپار مکه شدند! قیام‌های معدودی که به خون‌خواهی سالار شهیدان شکل گرفت، یک به یک سرکوب شد و به تدریج عبدالملک پسر مروان توانست قدرت را در حجاز قبضه کند و کار زبیریان را بسازد و در پی آن اختناق‌ی هولناک‌تر از گذشته بر سر مؤمنان راستین سایه افکند.

■ مبارزه در اوج غربت

امام سجاد(ع) در چنین شرایطی باید برای اصلاح جامعه و ایجاد تغییر در آن، اقدام می‌کرد. در غربت آن حضرت همین بس که بسیاری از مردم او را نمی‌شناختند؛ دلیل این ادعا سفرهای متعددی است که امام(ع) به مکه کرد، بدون آنکه کسی وی

بردباری‌ای که تنها در پرتو علم و تقوای امامت ممکن است، قدم در مسیر اصلاح امت گذاشت و از ابزار دعا، وسیله‌ای برای جلب قلب‌های مؤمنان ساخت. به صورت انفرادی به مصاف با علمای درباری‌ای مانند شهاب زُهری رفت و از کنار هیچ فرصتی برای بیان معارف ناب اسلامی بی‌تفاوت عبور نکرد. آن حضرت با پادآوری دائمی واقعه جانگداز عاشورا و برانگیختن احساسات مردم به تقویت شعور در کنار شور می‌پرداخت. به تدریج طی حدود ۳۰ سال با بردباری و مدیریت بی‌مانند سیدالساجدین(ع)، شرایط دوباره برای شنیدن کلام حق و نفوذ کلمه آن در میان جامعه هموار شد. افزون بر این، امام(ع) در این مدت با درآمد موقوفه‌های امیرمؤمنان(ع) به آزادی بردگان پرداخت و به تدریج جمعیتی در حدود ۴ هزار نفر از آن‌ها را طی چند دهه آزاد فرمود؛ افرادی که پیش از آزادی، یک سال تحت تربیت و

آموزش سیدالساجدین(ع) قرار می‌گرفتند و پس از آزادی نیز از حمایت‌های مادی و معنوی آن حضرت برخوردار بودند. امام(ع) در این مدت، از فعالیت‌های علمی برای جذب اهل دانش نیز کوتاهی نفرمود و در شرایط تنگنا و اختناق، در آن غربت جانکاه آثاری چون «رساله الحقوق» را پدید آورد تا روشنگر راه کسانی باشد که قصد طی طریق در مسیر حق را دارند.

به مناسبت ماه محرم، اداره کل بانوان سازمان تبلیغات اسلامی پویش «لبیک یا زینب(س)» را برگزار می‌کند. «مهر» می‌نویسد: «عهد و بیعت همگانی با حضرت زینب(س) در تداوم جهاد تبیین، شبکه‌سازی مردمی در راستای جهاد تبیین، تلاش برای فعال کردن مردم در عملیات‌های تبیین‌گرایانه ساده و رشد مستمر، از اهداف اجرایی این طرح است». علاقه‌مندان به شرکت در این پویش به منظور تولید متن پیامک و محصولات

رسانه‌ای می‌توانند از مفاهیمی چون موشن «دوبعدی» با موضوع «اگر حضرت زینب(س) را ببینید چگونه با ایشان درباره تبیین قیام عهد می‌بندید»، «پیامک» با موضوع «با تو عهد می‌بندم» برای عهد بستن با حضرت زینب(س) و ادامه راه ایشان در روشنگری جامعه، ارسال لبیک یا زینب به سامانه ذکر شده یا ارسال کلیپ، صدا و تصویر با این مضمون، در سایت «حرف آورد» یا صفحه «حرف آورد» در اینستاگرام بارگذاری کنند.

منبر مجازی

دوران خاص

امام سجاد علیه السلام

حجت‌الاسلام کاشانی، یکی از مظلوم‌ترین ائمه ما حضرت سجاد(ع) است. چون در دهه اول محرم و در کربلا شهید نشدند و روزی به ایشان اختصاص ندارد. همه آشنایی ما با سیره اهل بیت(ع) و مباحث عقیدتی عمدتاً همان دهه اول محرم است و چون حضرت سجاد(ع) در دهه اول محرم نقش پررنگی ندارند، ما محروم هستیم از اینکه بدانیم ایشان چه کردند. از طرف دیگر آن بزرگوار در یک شرایط خفقان و تنگنایی امامت کردند و زمینه را برای ائمه بعدی فراهم کردند ... در زمان ایشان نه راوی و نه عالم زیاد داریم. این علما بیشتر گزارشگر بودند تا اینکه خبر دهند چه اتفاقی افتاده است. یعنی یا باید جنگی می‌شد که خبرنگار دشمن توضیح دهد چه اتفاقی افتاده است یا عالم و دانشمند بود که توضیح می‌داد ما رفتیم دیدیم که چه شد... می‌خواهیم ببینیم راهبرد اصلی امام سجاد(ع) پس از واقعه عاشورا چه بود؟ در چه بحرانی سعی کردند به آن هدفی که می‌خواستند برسند؟ چرا ایشان قیام نکردند در برابر یزیدی که پدرشان علیه ایشان قیام کردند؟

اول باید ببینیم اهداف خود سیدالشهدا(ع) چه بود؟ دو هدف مهم از چهار هدف ایشان این بود: اول اعاده حیثیت و جایگاه اهل بیت(ع) به عنوان مرجع دینی، سیاسی و اجتماعی که از جامعه کنار گذاشته شده بود و دوم هم ابراز مخالفت، تخریب شخصیت و ابطال باطلی که بنی‌امیه باشد ... حالا امام سجاد(ع) به امامت رسیدند. بحران دوران حضرت همان چیزی است که زمان سیدالشهدا(ع) بود، چون یزید که همان یزید است... به وصیت پیامبر(ص) یعنی «ثقلین» که عمل نشده بود... در واقع دشمنان برای اینکه دست اهل بیت(ع) را از جامعه کوتاه کنند و دست مردم را از دامن اهل بیت(ع)، دو کار مهم دیگر هم انجام دادند، یکی اینکه هزینه ارتباط با اهل بیت(ع) خیلی زیاد شد، طوری که کسی جرئت نکند با اهل بیت(ع) ارتباط بگیرد مثلاً فرض کنید به اتهامی طرف را می‌کشند. این روایت از امام باقر(ع) معروف است که فرمود: اگر کسی را به کفر یا زنا متهم می‌کردند برای آن شخص بسیار ساده‌تر بود تا او را به علوی‌گری متهم می‌کردند! این جرم نابخشودنی بود... یعنی به هیچ شکلی از آن نمی‌گذشتند! دوم قائل شدن جایگاه ویژه برای سادات با هدف کم‌رنگ کردن جایگاه اهل بیت(ع)... یعنی این‌ها آمدند تبلیغ کردند که اهل بیت پیغمبر(ص) علیه همان سادات بنی‌هاشم هستند. سادات بنی‌هاشم چند نفر بودند؟ مثلاً ۱۰ هزار نفر... همه این ۱۰ هزار نفر عالم و باتقوا بودند؟ خیر... معاذالله بعضی از این‌ها فاسق بودند... این‌ها سبب شد توجه جامعه به اهل بیت(ع) به حداقل برسد.